

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/267/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616205954
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1616205954.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Romana Majerského a JUDr. Ivany Štiffovej, v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: V. V., K.. XX.X.XXXX, S. XXX/X, Q., o zaplatenie 2.891,38 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 27Csp/12/2016-37, zo dňa 26.1.2018 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 27Csp/12/2016-93, zo dňa 17.9.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok 28 % p.a. z nezaplatenej istiny 2.891,38 eura od 15.8.2015 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému plný nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.891,38 eura na účet žalobcu vedený v Prima banka, a.s., číslo účtu IBAN: W. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu 11.7.2016 Okresnému súdu Zvolen domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 2.891,38 eura spolu s úrokom 28% p.a. zo sumy 2.891,38 EUR od 15.8.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel 22.7.2010 Zmluvu č. 3278603002, na základe ktorej pre žalovaného zriadil a viedol účet; keďže žalovaný sa dostal na predmetnom účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnal, žalobca zatvoril účet žalovaného a o tejto skutočnosti ho informoval posledným výpisom z účtu. Vzhľadom na to, že účet je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, žalobca pred zatvorením účtu vykonal 14.8.2015 internú účtovnú transakciu (prevod) a debetný zostatok na účte žalovaného previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Z dôvodu, že po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby si žalobca uplatnil aj úrok 28% p.a. až do zaplatenia pohľadávky.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca zriadil v prospech žalovaného bežný účet a zaviazal sa, že bude vykonávať bankové operácie na návrh majiteľa účtu, a bude predmetný účet viesť a spravovať; ďalej ustálil, že žalovaný sa na svojom účte dostal k 14.8.2015 do debetu vo výške 2.891,38 eura. Žalovaný dlh v časti istiny 2.891,38 eura v celom rozsahu uznal.

4. V nadväznosti na zmluvný úrok 28 % ročne z nezaplatenej istiny uplatnený žalobcom od 15.5.2015 do zaplataenia, súd prvej inštancie skonštatoval, že tento žalovaný neuznal. Uviedol, že podľa všeobecných zmluvných podmienok žalobca uzavretím účtu žalovaného pristúpil k zosplatneniu celého dlhu; pričom vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy vyslovil názor, že žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS IV 476/2012, zo dňa 18.9.2012, v zmysle ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania; v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že v prípade predčasného a mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok; práve v tomto zásadnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Poznamenal, že by sa jednalo o krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti i plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Nakoľko jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru, potom sa s týmto stavom spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením dlžnej sumy; s protiprávnym stavom sa však nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Súd prvej inštancie uzavrel, že zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo takúto zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2, resp. podľa § 53 ods. 1 a ods. 5 Občianskeho zákonníka, robí absolútne neplatnou.

5. Súd prvej inštancie v súvislosti s úrokom z omeškania z nesplatennej istiny ozrejmil, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je v omeškani s plnením peňažného dlhu, má žalobca nárok aj na úrok z omeškania a to vo výške 5 % ročne zo sumy 2.891,38 eura počítaný od 15.8.2015 (deň nasledujúci po uzavretí účtu žalovaného, t.j. odo dňa zosplatnenia dlhu) do zaplataenia; pri určení výšky úroku z omeškania vychádzal zo žalobcom uplatnenej sadzby, nakoľko je viazaný jeho žalobou, hoci v zmysle nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. by mal nárok na vyššiu sadzbu.

6. Na uvedenom základe súd prvej inštancie podľa § 708 ods. 1, ods. 2, § 709 ods. 1, § 711 ods. 1, § 712 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 54 ods. 2, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len v časti istiny 2.891,38 eura a žalobu v časti uplatneného zmluvného úroku vo výške 28 % ročne z nezaplatennej istiny od 15.8.2015 do zaplataenia zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanému s tým, že pri určovaní pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní vychádzal len z uplatnenej istiny a keďže táto bola v celom rozsahu žalobcovi priznaná, tak mu vznikol nárok na plnú náhradu trov konania.

7. Súd prvej inštancie doplniacim rozsudkom č.k. 27Csp/12/2016-93, zo dňa 17.9.2018, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 2.891,38 eura od 15.8.2015 do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žiadnej zo strán sporu nepriznal právo na náhradu trov konania spojených s vydaním doplniaceho rozsudku.

8. Proti rozsudku v časti zamietnutia úrokov 28 % ročne po zosplatnení z nezaplatennej istiny od 15.8.2015 do zaplataenia podal žalobca odvolanie a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď argumentoval komentárom IURA EDITION k § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je toto ustanovenie dispozitívne a teda strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchylné; všeobecne treba vychádzať z toho, že pri omeškani s vrátením peňažných prostriedkov má

veriteľ nárok na úrok z úveru a na úrok z omeškania (§ 369 ods. 1) nakoľko ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú svojou podstatou aj funkciami.

9. Žalobca v odvolaní ďalej upriamil pozornosť na rozhodovaciu činnosť súdov, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90, zo dňa 31.1.2017, z ktorého vyplýva, že pokiaľ ide o aplikáciu § 506 Obchodného zákonníka, toto ustanovenie upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace; odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc, nakoľko naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi a ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa, ktorého využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia než v akom bol pred odstúpením od zmluvy; situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Obsahom záväzku dlžníka zo zmluvy o úvere nie je len vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj povinnosť vrátiť úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Žalobca ďalej poukázal na aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/23/2017-92, zo dňa 29.11.2017, kde súd vyslovil názor, že úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Žalobca ďalej zdôraznil záver vyplývajúci z naposledy citovaného rozhodnutia, že žalobca sa nemohol dostať do výhodnejšieho postavenia tým, že úver zosplatnil a de iure zosplatnením úveru od zmluvy o úvere odstúpil, pretože nielenže nemal k dispozícii finančné prostriedky, ktoré poskytol žalovanému, ale nemal za ich používanie žalovaným zaplatenú ani odplatu, resp. odmenu rovnajúcu sa úroku z úveru a navyše ani finančné prostriedky, ktoré mu mal žalovaný priebežne vracieť. Krajský súd v Banskej Bystrici s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1998 tiež uviedol, že nie je možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu; naopak výkladom dotknutého rozhodnutia R 59/1998 dospel k záveru, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť preto, že dlžník nesplácal úver riadne a včas, má právo na účtovanie úrokov z omeškania označovaných ako tzv. sankčné úroky v zákonnej alebo v dohodnutej výške s poukazom na § 369 Obchodného zákonníka až do splatenia celej poskytnutej sumy, vrátane úrokov z úveru, nakoľko sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. Žalobca citoval aj z rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/193/2017-88, zo dňa 7.12.2017, podľa ktorého úroky z úveru a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, avšak majú odlišné funkcie, ktoré treba odlišovať; kým zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie so zaplatením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať aj keď neboli dohodnuté, pričom platí, že môžu existovať vedľa seba. Žalobca ďalej zdôraznil, že v predmetnom rozhodnutí Krajský súd v Nitre dospel k záveru, že využitie práva veriteľa na zosplatnenie mení len splatnosť úveru, t.j. peňazí, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo o sebe veriteľovi privodiť zhoršenie a dlžníkovi, len preto, že ide o spotrebiteľa, zlepšenie jeho práv; poznamenal, že obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Nitre v uznesení č.k. 7Co/366/2017-84, zo dňa 30.11.2017. Na záver upriamil pozornosť na návrh zákona (neskôr prijatý pod č. 106/2014 Z.z.) z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, a ktorý obsahoval návrh na doplnenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka o vetu: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“ s akcentom na skutočnosť, že navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z.z., resp. žiadna iná zákonná novelizácia takéto ani obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahuje.

10. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil 29.10.2019 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 C.s.p.).

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

13. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

14. Podľa § 506 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

15. Odvolací súd na ozrejmienie právnej stránky veci uvádza, že zmyslom a účelom inštitútu zosplatnenia úveru je poskytnúť veriteľovi právny inštrument proti dlžníkovi, ktorý neplní záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach; ide o právny inštitút, ktorý je určený na ochranu práv veriteľa. Využitím predmetného inštitútu veriteľom však povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky nezaniká a veriteľovi nemôže vzniknúť nová pohľadávka (napríklad v zmysle pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia). Menia sa iba podmienky, za ktorých je dlžník povinný svoje povinnosti splniť; povinnosť dlžníka vrátiť veriteľovi dlžnú čiastku s úrokmi po zosplatnení úveru teda predstavuje záväzok pôvodný, ktorý sa modifikoval vo svojej splatnosti; inými slovami mení sa iba to, že na požiadanie veriteľa sa stáva splatná celá pohľadávka (obdobne rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 2782/1999, sp. zn. 33 Cdo 113/2008).

16. V nadväznosti na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že pôvodný záväzok v zmysle ktorého je dlžník povinný platiť veriteľovi zmluvne dojednané úroky trvá aj po zosplatnení úveru. Zo znenia § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka totiž vyplýva, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od poskytnutia peňažných prostriedkov. Hoci predmetné ustanovenie výslovne neupravuje, dokedy táto povinnosť dlžníka trvá, vzhľadom na skutočnosť, že úrok z úveru je cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, dlžník má túto povinnosť zásadne za celú dobu ich užívania, teda až do doby ich skutočného vrátenia veriteľovi. Uvedenému svedčí aj to, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. Záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere, je jeho podstatnou náležitosťou (§ 269 ods. 1 Obchodného zákonníka). Aj z ustanovenia § 1 ods. 3 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že spotrebiteľským úverom nie je úver bez úroku a bez ďalších poplatkov. Hodno podotknúť, že záver o povinnosti dlžníka platiť zmluvne dohodnuté úroky až do skutočného vrátenia poskytnutého úveru vyplýva nielen z aktuálnej rozhodovacej praxe odvolacích súdov (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.11.2017, sp. zn. 43Co/23/2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 7.12.2017, sp. zn. 8Co/193/2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13.2.2018, sp. zn. 5Co/297/2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.3.2018, sp. zn. 8Co/138/2017), ale potvrdzovala ho aj skoršia (ustálená) súdna prax (rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/393/2016, zo dňa 30.8.2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/65/2016, zo dňa 16.2.2016, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/457/2015, zo dňa 14.12.2015, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/146/2013, zo dňa 24.1.2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/186/2013, zo dňa 31.10.2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/83/2012, zo dňa 11.10.2012).

17. Na uvedenom závere nemení nič ani spotrebiteľské právne postavenie žalovaného, keď vzhľadom na to, že mu povinnosť platiť žalobcovi úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, napriek zosplatneniu úveru, resp. odstúpeniu od úverovej zmluvy, vyplýva priamo z Obchodného zákonníka, nemá toto jeho postavenie vo vzťahu k nároku uplatnenému v napadnutej časti žiadnu relevanciu. V danom prípade totiž nemožno odmietnuť použitie ustanovenia Obchodného zákonníka len s poukazom na skutočnosť, že by to mohlo byť pre žalovaného ako spotrebiteľa výhodnejšie, a to ani pri zohľadnení § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Občiansky zákonník (ani zákon č. 129/2010 Z.z.) totiž výslovnú právnu úpravu vylučujúcu nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z úveru za dobu po zosplatnení úveru neobsahuje, keď za takúto nemožno považovať ani § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko je nepochybné, že samotná existencia nároku na úroky z úveru

za obdobie po jeho zosplatnení nemôže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Základnou zásadou spotrebiteľského práva je síce ochrana pred neprijateľnými podmienkami, to však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinností dlžníka.

18. Odvolací súd ďalej poznamenáva, že výkladu, v zmysle ktorého veriteľovi prináležia zmluvne dojednané úroky až do skutočného vrátenia úveru svedčí aj § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., aj keď toto ustanovenie sa na daný vzťah nepoužije. V zmysle tohto ustanovenia, ak spotrebiteľ odstúpi od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa začal spotrebiteľský úver čerpať, až do dňa splatenia istiny. Logike veci preto svedčí, že nie je možné prijať záver, že predčasné zosplatnenie úveru žalobcom v prejednávanej veci, t.j. veriteľom by malo mať iné dôsledky v jeho práve na zmluvne dohodnuté úroky ako v prípade, ak od takejto zmluvy odstúpi dlžník. Pokiaľ zákon č. 129/2010 Z.z. samotnému spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky z istiny až do dňa zaplattenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ. Nemožno opomenúť ani to, že výklad každej právnej normy musí byť konformný s ústavou ako základným zákonom štátu s najvyššou právnou silou. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad (nález Ústavného súdu SR zo dňa 2.10.2013, sp. zn. I. ÚS 351/2013). Uvedené zahŕňa aj preferenciu takeho výkladu, ktorý je v súlade s ochranou základných práv a slobôd; interpretácia práva totiž nemôže vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR). V tejto súvislosti je preto potrebné výklad právnych noriem podriaďiť čl. 20 ods. 1 veta prvá Ústavy SR upravujúceho právo vlastníť majetok, resp. z práva na pokojné užívanie majetku, ktorý garantuje čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; pojem majetku, ako vyplýva i z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, má autonómny obsah a nie je obmedzený iba na vlastníctvo hmotného majetku, no za majetok, okrem hmotných predmetov, môžu byť považované aj pohľadávky (obdobne Des Fours Walderode proti Českej republike - 40057/98). Na uvedenom základe je potrebné konštatovať, že treba uprednostniť taký výklad právnych noriem, ktorý zohľadňuje základné právo na majetok t.j. legitímne očakávanie veriteľa, že pri absencii ním poskytnutých peňažných prostriedkov (obetovaní príležitosti investovať tieto prostriedky) dostane primeranú náhradu vo forme zmluvne dojednaného úroku; opačný výklad by totiž neprimeraným spôsobom zasahoval do práva na majetok veriteľa, nakoľko pri jeho legitímnom očakávaní by sa jeho majetok nezväčšil a to výlučne z dôvodu, že dlžník dlhodobo porušuje svoje základné povinnosti z úverovej zmluvy, za stavu, keď veriteľ žiadnu povinnosť neporušil.

19. Odvolací súd ďalej pripomína, že všeobecné súdy musia nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nie súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho - ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (nález Ústavného súdu SR zo dňa 17.2.2016, sp. zn. I. ÚS 548/2015). V tejto súvislosti je nutné podotknúť, že ak by dlžník nebol povinný po okamihu predčasného zosplatnenia úveru z dôvodu jeho nesplácania platiť veriteľovi úroky, nastala by absurdná situácia; bolo by celkom popreté, že úroky z úveru sú vo svojej podstate cena peňažných prostriedkov v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk, ktorý pokrýva veriteľovi práve úrok z úveru. Dlžník by sa v prípade nesplácania úveru, teda neplnenia svojej základnej povinnosti zo zmluvy o úvere, ocitol vo výhodnejšom postavení, než by bol v prípade riadneho splácania úveru (týmto spôsobom by boli dlžníci motivovaný úver nesplácať); veriteľ by sa naopak využitím inštitútu, ktorý slúži na ochranu jeho práv, dostal do nevýhodnejšieho postavenia, než v akom bol pred využitím svojho práva. Takýto výklad a aplikáciu platných právnych noriem je potrebné odmietnuť ako absurdný a narúšajúci ekonomické základy fungovania právnych vzťahov súvisiacich s poskytovaním úverov.

20. V nadväznosti na Stanovisko č. 1/2019 občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, prijaté v zmysle § 17 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z.z. znení „V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplattenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi“ odvolací súd

uvádza, že v podmienkach právneho poriadku platného v Slovenskej republike, nezávislé a nestranné súdy rozhodujúce spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv nie sú viazané stanoviskami kolégií krajských súdov; viazanosť všeobecného súdu inými rozhodnutiami je vymedzená v § 193 C.s.p. (súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou SR, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je SR viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti). Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sú sudcovia pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu SR obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu. Na uvedenom základe potom nebolo možné nárok žalobcu analogizovať so závermi stanoviska občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, ktoré nemá v podmienkach Slovenskej republiky všeobecnú (precedentnú) záväznosť, nemá v nepublikovanej podobe v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ani faktickú "záväznosť" pre iné - podobné prípady prejednávané súdmi, a netvorí ani tzv. rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Dôvody, pre ktoré sa odvolací súd so závermi vyslovenými v predmetnom stanovisku občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave nestotožnil sú objasnené a sformulované dostatočne jasným spôsobom v predchádzajúcich odsekoch.

21. Odvolací súd napokon zdôrazňuje, že záveru o povinnosti dlžníka platiť zmluvne dojednané úroky až do zaplatenia istiny nebráni ani to, že si veriteľ môže žalobou súčasne uplatňovať aj úroky z omeškania. Je totiž potrebné rozlišovať medzi zmluvne dojednanými úrokmi, ktoré predstavujú odmenu za požičanie peňazí a úrokmi z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinnosti, t.j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku v zmluve, avšak povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), majú však iný právny dôvod a preto si ich veriteľ môže uplatňovať súčasne (obdobne rozsudky Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 518/2003, sp. zn. 33 Odo 657/2005, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014).

22. Po zhodnotení vecnej a právnej argumentácie o dôvodnosti uplatňovaných zmluvných úrokov aj po zosplatnení úveru a to až do momentu splatenia istiny, tak odvolací súd dospel k záveru, že boli naplnené všetky predpoklady pre vyhovieť žaloby v celom rozsahu. Na uvedenom základe odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úrok 28 % p.a. z nezaplatennej istiny 2.891,38 eura od 15.8.2015 do zaplatenia, vychádzajúc pritom v celom rozsahu zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým je viazaný (§ 383 C.s.p.) a ktorý po právnej stránke posúdil inak a preto nemusel opakovať, príp. dopĺňať dokazovanie.

23. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a na odvolacom súde, nakoľko mal vo vzťahu k predmetu sporu (žalobou uplatnený petit) plný úspech.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).